

Monumentnummer*: 515046

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 09 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82988/152

Woonplaats* Leiden
Gemeente* Leiden
Provincie* Zuid-Holland

Locatiennaam Leiden
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Leiden
Sectie* I
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2664

Omschrijving**

Inleiding

In 1889 en 1890 gebouwde STOOMDRUKKERIJ met bijbehorende winkel. De drukkerij (1889) zowel als de winkel (1890) zijn gebouwd in opdracht van Eduard IJdo naar ontwerp van architect D. Veilbrief. De meest representatieve gevel van de drukkerij is opgetrokken in een nauw aan de Neo-Hollandse Renaissance verwante, destijds zeer gangbare bouwstijl. De overige gevels hebben geen bijzondere stylistische kenmerken. De met de voorgevel op het water (Oude Rijn) georiënteerde drukkerij maakt deel uit van het beschermde stadsgezicht.

Omschrijving

Vanuit een L-vormige plattegrond opgetrokken, min of meer complexmatig geheel met de winkel-woning. Op de Oude Rijn georiënteerde, als het ware uit het water oprijzende gevel van een drie bouwlagen tellend bedrijfsgedeelte onder met bouletpannen gedekte samengestelde kap (mansarde-, zadel- en gebroken zadeldak). Drie-assige symmetrische gevel met hoger opgaande middenpartij, opgetrokken in met gepleisterde baksteen geaccentueerde machinale baksteen. Baksteendecoraties in de boogtrommels boven de gevelopeningen onder segmentbogen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Gepleisterde cordonlijst tussen eerste en tweede bouwlaag met de tekst "BOEK- KANTOOR- EN HANDELSDRUKKERIJ EDUARD IJDO" in verdiept aangebrachte letters. Smeedijzeren muurankers aan weerszijden van de vensterbogen in de risalerende zijtraveeën.

Alle vensters identiek, rechtgesloten, met schuiframen en doorgetrokken, geprofileerde onderdorpels en aanzetstenen en sluitstenen met diamantkoppen in de segmentbogen. Iets bredere middentravee met in de eerste bouwlaag een niet meer originele invulling in de gevelopenening waar oorspronkelijk de laaddeuren zaten. Tweede en derde bouwlaag met twee vensters, elk onder een halve segmentboog. Deze vormen samen een segmentboogvormige overspanningsboog met aanzetstenen en een sluitsteen boven de smalle bakstenen penant. Horizontale gevelbeëindigingen met links "OPGERICHT" en rechts "ANNO 1889" in gepleisterde velden tussen geprofileerde lijstdelen. Vierde bouwlaag van de middenpartij in de vorm van een onder zadeldak staande lucarne met trapgevel, voorzien van geprofileerde deklijsten, op kraagsteen rustende, overhoekse tenant (met restant van een ijzeren bekroning) en twee vensters als die in de tweede en de derde bouwlaag, maar met een iets bredere penant. Linker zijgevel met staafankers en rechtgesloten vensters onder rollaag. Rechter zijgevel grotendeels aan het oog onttrokken door in het interbellum gebouwd woonhuis.

Achtergevel (Koppenhinksteeg) - in het verlengde van de rechter zijgevel van het winkelpand, maar iets hoger opgaand - met rechtgesloten gevelopeningen onder strek.

Waardering

De stoomdrukkerij is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde.

De drukkerij en de bijbehorende winkel zijn van cultuurhistorische waarde als representatief overblijfsel van een (destijds) belangrijke bedrijvigheid in Leiden.

Het complexje heeft architectuurhistorische waarde vanwege de detaillering en het materiaalgebruik van de voor de bouwtijd zeer karakteristieke voorgevels.

Er is tevens sprake van ensemblewaarde vanwege de relatie tussen de gevels en vanwege de bijzondere verkaveling van het geheel.

Drukkerij en winkel zijn bovendien van belang vanwege de herkenbaarheid en de gaafheid van het exterieur.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Nijverheid

Functie

Drukkerij

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument